

Girona. Arxius i cultura

opinió

EL PUNT 28.01.05 per [JOAN BOADAS i RASET.](#)

President de l'Associació d'Arxivers de Catalunya

Negar que en els darrers anys, i a la ciutat de Girona d'una manera singular, els arxius han sofert un procés d'obertura extraordinari i s'han convertit en serveis utilitzats per a moltes i diferents capes de la població, em semblaria imperdonable

Poques ciutats europees poden presumir, com Girona, de custodiar un patrimoni documental tan reculat, continuat en el temps i ofert en la seva totalitat al conjunt de la ciutadania. Fem només una relació dels arxius més significatius per tal que el lector s'adoni de la seva transcendència: Arxiu Municipal de Girona, Arxiu Històric de Girona, Arxiu de la Diputació, Arxiu Capitular o de la Catedral, Arxiu Diocesà, Arxiu Central de l'Administració de la Generalitat a Girona, Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Arxiu de l'Audiència Provincial i Arxiu de la Universitat. I afegim a aquesta llista dos centres especialitzats en la gestió de la documentació fotogràfica i audiovisual: el Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) i l'Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet. Milers de metres

+ Usuaris de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Girona en plena consulta.

lineals de documents generats per continuades generacions de gironines i gironins que des de fa més de mil anys han esta conservats en diferents espais de la ciutat i que en els darrers vint anys han vist com els responsables de les diverses administracions prenen consciència del seu valor col·lectiu i hi dedicaven una atenció i uns recursos que han convertit moltes vegades els arxius gironins en referent tant a Catalunya com en el conjunt de l'Estat. I milers de metres lineals que des de fa anys, i em penso que amb una dedicació exemplar, reben el tractament necessari de mans d'uns professionals, òbviament menys dels que serien necessaris, que han realitzat grans esforços per tal de fer assequible aquest patrimoni a qualsevol persona que hi estigui interessada. Les diferents estadístiques anuals que presenten els responsables d'aquests equipaments no admeten cap mena de dubte: milers de persones, i interessades pels afers més diversos, s'adrecen als arxius gironins per tal de buscar resposta als seus interessos de caire intel·lectual i, moltes vegades, de caire més material.

Però els arxius, i els de Girona no en són una excepció, participen, més enllà del seu aspecte netament cultural, d'unes obligacions que han estat

perfectament recollides en la llei 10/2001 d'arxius i documents, aprovada unànimement pel Parlament català: exigència dels arxius i dels arxiviers a participar en la implantació de sistemes de gestió documental de les administracions, assegurar l'autenticitat de la documentació a més de la seva integritat, conservació i confidencialitat i garantir el dret d'accés de la ciutadania als documents públics.

És a dir, una intervenció clara i decidida dels arxius adreçada tant a la conservació i explotació del nostre patrimoni documental històric, com la dirigida a participar de manera activa en el procés de modernització de les administracions i del servei que aquestes han d'oferir a la ciutadania, sense oblidar que a aquesta garantia dels drets de l'administració i de la ciutadania cal afegir-hi l'establiment de les garanties suficients que permetin assegurar la conservació per a les futures generacions d'aquella documentació que en aquests moments s'està produint i que, en una part, adquirirà els valors històrics que en faran necessària la seva conservació permanent. Faig aquests comentaris després de la impressió que m'ha produït la lectura de la crònica del senyor Joan Ribas, publicada en aquest mateix diari el dia 23 de gener passat, amb el títol «Volen suprimir la casa de cultura Tomàs Lorenzana.» L'autor, que ens il·lustra setmanalment amb articles intel·ligents i sovint afilats, argumenta sobre la possible desaparició de la Casa de Cultura per tal de deixar pas a un centre que seria la seu, juntament amb l'actual Biblioteca Pública, de l'Arxiu Històric de Girona, equipament gestionat per la Generalitat de Catalunya. No em pertoca ara ni ací opinar sobre les respectables consideracions del cronista, però sí que no em puc estar de sorprendre'm de l'argument que esgrimeix per tal de desaconsellar la instal·lació de l'arxiu en l'antic hospici que va fer edificar el bisbe Lorenzana. Els arxius, diu Joan Ribas, «només són freqüentats pels quatre historiadors i lletraferits que hi tenen accés». I amb aquest contundent argument, antic i malauradament antiquat, l'autor resumeix la consideració que aquests equipaments, que em consta que utilitza i, vull creure, valora, l i mereixen.

No cal dir que ens cal molta més inversió pública (i ben segur edificis de nova planta pensats des del seu origen per fer la seva funció i no permanents reaprofitaments d'edificis antics) per tirar endavant el que la mateixa legislació ens demanda i que la ciutadania necessita. I que també ens cal fer un esforç pedagògic important que ajudi a trencar vells tòpics entorn de la nostra professió i dels quals deguem ser en part responsables. Negar, però, que en els darrers anys, i a la ciutat de Girona d'una manera singular, els arxius han sofert un procés d'obertura extraordinari i s'han convertit en serveis utilitzats per moltes i diferents capes de la població, em semblaria imperdonable. De les opinions ponderades de tothom en dependrà, també, que aquest avenç continuï